

Till konstitutionsutskottet

Försvarsutskottet vill härmed yttra sig över proposition 1998/99:124 Staten och trossamfunden – stöd, medverkan inom totalförsvaret, m.m.

Regeringen

I propositionen behandlas vissa frågor som har aktualiserats till följd av beslutet om ändrade relationer mellan staten och Svenska kyrkan fr.o.m. år 2000. Det gäller frågor om statligt stöd till trossamfunden, om samfundens medverkan inom totalförsvaret samt om följdändringar i lagstiftningen med anledning av stat-kyrkareformen.

Enligt regeringens bedömning är det angeläget att trossamfundens kunskaper och insatser uppmärksammas och tas till vara inom totalförsvaret även i framtiden. Svenska kyrkans skyldigheter att vidta beredskapsförberedelser i fråga om begravningsverksamheten och förvaltningen av de kyrkliga kulturminnena föreslås vara offentlighetsligt reglerade även efter relationsändringen. Beredskapsplaneringen av trossamfundens verksamhet i övrigt skall inte regleras offentlighetsligt.

Regeringen anför angående stödet till trossamfunden bl.a. att stöd endast skall få lämnas till trossamfund som bidrar till att upprätthålla och stärka samhällets grundläggande värderingar och som är stabila och har egen livskraft.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari år 2000.

Utskottet

I fråga om totalförsvarets behov av trossamfundens medverkan delar utskottet regeringens bedömning att trossamfundens kunnande och insatser även i framtiden bör uppmärksammas och tas till vara inom totalförsvaret.

Utskottet vill framhålla att svenska kyrkan och övriga trossamfund utgör genom sina kunskaper och sin kompetens en värdefull resurs för landet. De engagerar tillsammans en stor del av befolkningen och har en bred förankring i samhället. Utskottet anser, i likhet med regeringen, att deras verksamhet kan utgöra ett komplement och i vissa fall ett alternativ till den verksamhet som bedrivs av andra organ – statliga myndigheter, kommuner och lands-ting samt organisationer och företag.

Utskottet delar regeringens uppfattning att trossamfunden även på andra områden gör betydande insatser som i olika avseenden är värdefulla för samhället, i fredstid likaväl som vid kris och under krig. Den militära själavårdande verksamhet som trossamfunden bedriver inom Försvarsmakten är av stor betydelse. Likaså trossamfundens insatser när det gäller social omvårdnad samt barn- och ungdomsverksamhet. Trossamfunden verkar också sedan länge i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Under krig och höjd beredskap ökar enligt utskottets mening betydelsen av trossamfundens verksamhet. Religionen är en grundläggande faktor för olika kulturers och etniska gruppers identitet, kulturarv och föreställningar.

Utskottet anser att den andliga vården – här med innebörden själavård och krishantering – och begravningsverksamheten är särskilt betydelsefulla områden när det gäller trossamfundens medverkan inom totalförsvaret.

Utskottet utgår ifrån att förutsättningarna för trossamfundens viktiga verksamhet inom totalförsvaret, i enlighet med vad utskottet ovan redogjort för, inte kommer att förändras med anledning av de ändrade relationerna mellan staten och Svenska kyrkan.

Utskottet har sålunda inget att erinra mot de följdändringar i lagstiftningen inom totalförsvaret som regeringen föreslår med anledning av statkyrkareformen.

Stockholm den 12 oktober 1999

På försvarsutskottets vägnar

Henrik Landerholm

I beslutet har deltagit: Henrik Landerholm (m), Tone Tingsgård (s), Christer Skoog (s), Karin Wegestål (s), Åke Carnerö (kd), Olle Lindström (m), Rolf Gunnarsson (m), Ola Rask (s), Håkan Juholt (s), Berit Jóhannesson (v), Margareta Viklund (kd), Anna Lilliehöök (m), Lars Ångström (mp), Erik Arthur Egerväm (c) och Berndt Sköldestig (s).